

آزمون ۵ از ۱۲

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش یازدهم - مرحله سوم (۱۴۰۳/۰۹/۰۹)

ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ریاضی و آمار (۲)

۱. گزینه ۴ درست است.

ارزش هر گزینه را بررسی می‌کنیم.

$$۱) (p \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim r \equiv (T \Rightarrow F) \Leftrightarrow \sim r \equiv F \Leftrightarrow \sim r \equiv r$$

$$۲) \sim(\sim p \wedge r) \Rightarrow (q \vee r) \equiv \sim(F \wedge r) \Rightarrow (F \vee r) \equiv \sim(F) \Rightarrow r \equiv T \Rightarrow r \equiv r$$

$$۳) (\sim q \vee r) \wedge (r \vee \sim p) \equiv (T \vee r) \wedge (r \vee F) \equiv T \wedge r \equiv r$$

$$۴) (\sim p \Rightarrow r) \Leftrightarrow (q \wedge \sim r) \equiv (F \Rightarrow r) \Leftrightarrow (F \wedge \sim r) \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$$

۲. گزینه ۱ درست است.

$$r \Rightarrow (p \wedge q) \equiv T \Rightarrow r \Rightarrow F \equiv T \rightarrow r \equiv F$$

$$r \vee q \equiv T \rightarrow F \vee q \equiv T \rightarrow q \equiv T$$

$$p \wedge q \equiv F \rightarrow p \wedge T \equiv F \rightarrow p \equiv F$$

حال ارزش گزاره داده‌شده را به دست می‌آوریم:

$$[(p \Rightarrow r) \wedge q] \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q) \equiv [(F \Rightarrow F) \wedge T] \Leftrightarrow (F \Rightarrow F)$$

$$\equiv (T \wedge T) \Leftrightarrow T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه (۱) قیاس استثنایی است و گزینه (۲) مغالطه می‌باشد.

$$۳) p \Rightarrow \sim q \xrightarrow{\text{عکس نقیض}} q \Rightarrow \sim p$$

$$\xrightarrow{\text{مغالطه}} \frac{\sim p}{\therefore q}$$

$$۴) p \Rightarrow \sim(p \vee \sim q) \longrightarrow p \Rightarrow (\sim p \wedge q)$$

$$\xrightarrow{\text{قیاس استثنایی}} \frac{p}{\therefore \sim p \wedge q}$$

۴. گزینه ۲ درست است.

اعضای دامنه (A) تابع را در ضابطه آن جایگزین و اعضا بُرد را به دست می‌آوریم:

$$f(x) = x^2 - 1$$

$$x = \pm 1 \rightarrow y = (\pm 1)^2 - 1 = 1 - 1 = 0$$

$$x = \pm \sqrt{2} \rightarrow y = (\pm \sqrt{2})^2 - 1 = 2 - 1 = 1$$

$$x = 0 \rightarrow y = (0)^2 - 1 = 0 - 1 = -1$$

$$\text{اعضا بُرد : } B = \{0, 1, -1\}$$

۵. گزینه ۴ درست است.

$$f(x) = (m+1)x + 2m-1 \xrightarrow{\text{تابع ثابت}} m+1=0 \Rightarrow m=-1$$

$$\text{تابع ثابت : } f(x) = 2m-1 \xrightarrow{m=-1} f(x) = 2(-1)-1 = -3$$

$$* a^2 + f(\Delta)a + f(m)-1 = 0 \xrightarrow{f(x)=-3} a^2 - 3a - 3 - 1 = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - 3a - 4 = 0 \Rightarrow (a-4)(a+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ a = -1 \end{cases}$$

۶. گزینه ۳ درست است.

گزاره « $-\frac{1}{3} < -\frac{1}{2}$ » نادرست و گزاره «فارابی معلم ثانی است» درست است. بنابراین: p گزاره‌ای نادرست و q گزاره‌ای درست است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) دارای ارزش درست است.

$$((F \wedge T) \Rightarrow (r \vee F)) \equiv (F \Rightarrow r) \equiv T$$

(۲) دارای ارزش درست است.

$$\sim ((r \Rightarrow F) \Leftrightarrow (T \wedge r)) \equiv \sim (\underbrace{\sim r \Leftrightarrow r}_F) \equiv \sim F \equiv T$$

(۳) با $\sim r$ هم ارزش است.

$$(\sim r \wedge (F \Leftrightarrow F)) \equiv \sim r \wedge T \equiv \sim r$$

(۴) دارای ارزش درست است.

$$((F \vee T) \wedge (r \vee T)) \equiv (T \wedge T) \equiv T$$

گزاره‌های مرکب در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همواره درست هستند، اما ارزش گزینه ۳ به r بستگی دارد و با $\sim r$ هم ارزش است. بنابراین گزینه ۳ با بقیه، همواره یکسان نیست.

۷. گزینه ۳ درست است.

تعداد لیوان‌های وارونه، فرد است. با استدلال زیر ثابت می‌کنیم که امکان ندارد همه لیوان‌ها رو به بالا قرار گیرند. وضعیت اولیه لیوان‌های وارونه: $2k+1$ (فرد)

تعداد لیوان‌های وارونه: $x = 0$ وضعیت مطلوب:

حالت‌های ممکن در هر حرکت مجاز در حالت کلی به صورت زیر است.

(الف) دو لیوان درست می‌شود. در نتیجه تعداد لیوان‌های وارونه، دو تا کم می‌شود.

$$x = 2k+1-2 = 2(k-1)+1 = \underbrace{2k'+1}_{\text{فرد}} \neq 0$$

(ب) دو لیوان وارونه می‌شود. در نتیجه تعداد لیوان‌های وارونه، دو تا اضافه می‌شود.

$$x = 2k+1+2 = 2(k+1)+1 = \underbrace{2k''+1}_{\text{فرد}} \neq 0$$

(پ) یک لیوان درست و یک لیوان وارونه می‌شود. بنابراین وضعیت تغییر نمی‌کند.

$$x = 2k+1+1-1 = 2k+1 \neq 0$$

همین استدلال را درباره لیوان‌های رو به بالا هم می‌توان به کار برد. بنابراین هرگز نمی‌توان همه لیوان‌ها را در وضعیت رو به بالا یا همه آن‌ها را در وضعیت وارونه قرار داد.

۸. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست است؛ زیرا یک رابطه از مجموعه A به مجموعه B، یک تابع نامیده می‌شود؛ هرگاه متناظر با هر عضو از A دقیقاً یک عضو از مجموعه B را بتوان نظیر کرد.

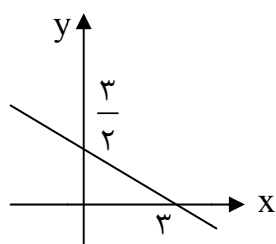
(۲) نادرست است؛ زیرا بُرد تابع f، مجموعه دو عضوی $\{-1, 2\}$ است.

$$f(-2) = 3 - (-2)^2 = 3 - 4 = -1$$

$$f(-1) = 3 - (-1)^2 = 3 - 1 = 2$$

$$f(2) = 3 - 2^2 = 3 - 4 = -1$$

(۳) درست است. نمودار تابع f، مطابق شکل زیر است.

$$f(x) = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$$

x	0	3
y	$\frac{3}{2}$	0

(۴) نادرست است. در تابع ثابت، بُرد تنها شامل یک عضو است.

۹. گزینه ۳ درست است.

در نمایش زوج مرتبی تابع ثابت، همه مؤلفه‌های دوم، با یکدیگر مساوی هستند.

$$a + 3 = 1 - a \Rightarrow 2a = -2 \Rightarrow a = -1$$

$$c - 3 = a + 3 \xrightarrow{a=-1} c = 5$$

$$-b = a + 3 \xrightarrow{a=-1} b = -2$$

تابع f را تشکیل می‌دهیم.

$$f = \{(-2, 2), (-2, 2), (4, 2), (6, 2)\}$$

دامنه تابع f ، مجموعه $D_f = \{-2, 4, 6\}$ است. مجموع اعضای دامنه f برابر با ۸ است.

$$-2 + 4 + 6 = 8$$

۱۰. گزینه ۱ درست است.

در تابع ثابت، بُرد تنها شامل یک عضو است (همه y ها مساوی هستند)

$$c^2 = c + 2 \rightarrow c^2 - c - 2 = 0 \Rightarrow (c - 2)(c + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 2 \\ c = -1 \end{cases}$$

حالت اول: اگر $c = 2$ باشد، ضابطه تابع f به صورت $y = 4$ است.

$$4b^2 = 4 \Rightarrow b^2 = 1 \Rightarrow b = \pm 1$$

الف) با فرض $c = 2$ و $b = 1$ و $y = 4$ محاسبات را ادامه می‌دهیم.

$$a^2 + 8b + 4c = 4 \Rightarrow a^2 + 8 + 8 = 4 \Rightarrow a^2 = -12 \quad (\text{ریشه ندارد})$$

ب) با فرض $c = 2$ ، $b = -1$ و $y = 4$ محاسبات را ادامه می‌دهیم.

$$a^2 + 8b + 4c = 4 \Rightarrow a^2 - 8 + 8 = 4 \Rightarrow a^2 = 4 \Rightarrow a = \pm 2$$

$$a + 4b = 4 \Rightarrow a - 4 = 4 \Rightarrow a = 8$$

دو معادله، ریشه مشترک ندارند، پس این فرض هم درست نیست.

حالت دوم: اگر $c = -1$ باشد، ضابطه تابع f به صورت $y = 1$ است.

$$4b^2 = 1 \Rightarrow b^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$$

الف) با فرض $c = -1$ و $b = \frac{1}{2}$ و $y = 1$ محاسبات را ادامه می‌دهیم.

$$a^2 + 8b + 4c = 1 \Rightarrow a^2 + 4 - 4 = 1 \Rightarrow a^2 = 1 \Rightarrow a = \pm 1$$

$$a + 4b = 1 \Rightarrow a + 2 = 1 \Rightarrow a = -1$$

ریشه مشترک دو معادله، $a = -1$ قابل قبول است بنابراین:

$$a + b + c = -\frac{3}{2}$$

ب) با فرض $c = -1$ ، $b = -\frac{1}{2}$ و $y = 1$ محاسبات را ادامه می‌دهیم.

$$a^2 + 8b + 4c = 1 \Rightarrow a^2 - 4 - 4 = 1 \Rightarrow a^2 = 9 \Rightarrow a = \pm 3$$

$$a + 4b = 1 \Rightarrow a - 2 = 1 \Rightarrow a = 3$$

ریشه مشترک دو معادله، $a = 3$ قابل قبول است بنابراین:

$$a + b + c = -\frac{9}{2}$$

۱۱. گزینه ۳ درست است.

فرض سوال درست بودن ترکیب $p \Leftrightarrow q$ می باشد، در نتیجه p و q هم ارزش هستند. پس ارزش ترکیب موردنظر در ۲ حالت زیر بررسی می شود:

حالت اول) هر دو درست باشند:

$$(\sim r \wedge T) \Rightarrow (r \Leftrightarrow T)$$

با توجه به ویژگی ترکیب عطفی، مشخص است که گزاره $\sim r \wedge T$ هم ارز $\sim r$ است و همچنین با توجه به ویژگی ترکیب دوشرطی، گزاره $r \Leftrightarrow T$ هم ارز با r می باشد. از این رو داریم:

$$(\sim r \wedge T) \Rightarrow (r \Leftrightarrow T) \equiv \sim r \Rightarrow r$$

ترکیب شرطی فوق هم ارز با r می باشد. صحت این موضوع به صورت زیر اثبات می شود:

$$r \equiv T : F \Rightarrow T \equiv T, \quad r \equiv F : T \Rightarrow F \equiv F$$

در نتیجه گزینه ۳ می تواند درست باشد و گزینه ۱ نمی تواند درست باشد.

حالت دوم) هر دو نادرست باشند:

$$(\sim r \wedge F) \Rightarrow (r \Leftrightarrow F) \equiv F \Rightarrow (\sim r) \equiv T$$

با توجه به ویژگی ترکیب عطفی، مشخص است که گزاره $\sim r \wedge F$ نادرست است در نتیجه گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است. پس گزینه های ۲ و ۴ نیز نمی توانند درست باشند.

۱۲. گزینه ۳ درست است.

استدلال قیاس استثنایی دو صورت بندی کلی دارد:

$$\begin{array}{l} ۱) \frac{p \Rightarrow q}{p} \therefore q \\ ۲) \frac{p \Rightarrow q}{\sim q} \therefore \sim p \end{array}$$

با توجه به اینکه نتیجه استدلال داده شده، نقیض مقدم گزاره شرطی است. پس حالت رفع تالی رخ داده است. یعنی مقدمه دوم باید نقیض تالی گزاره شرطی باشد. پس گزینه ای درست است که نقیض «عدد منفی است» باشد. توجه داشته باشید که این گزاره به یکی از دو روش زیر نقیض می شود: « a عددی منفی نیست» یا « a عددی نامنفی است» پس گزینه ۴ درست است.

۱۳. گزینه ۱ درست است.

با توجه به اطلاعات مسئله مقدار تابع به ازای $x = ۳$ و $x = ۲$ را می یابیم که به ترتیب برابر با k و m هستند و همچنین مقدار تابع به ازای $x = n$ را می یابیم که برابر ۱ است:

$$f(۳) = \frac{۳-۴}{۳(۳)} = k \Rightarrow k = \frac{-۱}{۹}$$

$$f(۲) = \frac{۲-۴}{۳(۲)} = m \Rightarrow m = \frac{-۲}{۶} = \frac{-۱}{۳}$$

$$f(n) = \frac{n-۴}{۳(n)} = ۱ \Rightarrow n-۴ = ۳n \Rightarrow ۲n = -۴ \Rightarrow n = -۲$$

در آخر داریم:

$$\frac{-۱}{۹} + (-۲) = \frac{۹}{۳} - ۲ = ۳ - ۲ = ۱$$

۱۴. گزینه ۳ درست است.

گزینه (۳) همواره یک مقدار در برد دارد، اما سایر گزینه ها مقادیر مختلفی در خروجی دارند. پس گزینه (۳) تابع ثابت است و با بقیه متفاوت است.

۱۵. گزینه ۱ درست است.

می دانیم در ضابطه تابع ثابت ضریب x ، x^2 و ... برابر با صفر می باشد. پس داریم:

$$m^2 - 4 = 0 \Rightarrow m^2 = 4 \xrightarrow{m > 0} m = 2$$

$$4k + 2 = 0 \Rightarrow 4k = -2 \Rightarrow k = -\frac{1}{2}$$

حال ضابطه تابع f را بازنویسی می‌کنیم:

$$f(x) = 0 \times x^2 + 0 \times x - \left(-\frac{1}{2}\right)(2) = 0 + 0 + 1 = 1$$

پس ضابطه تابع ثابت f به صورت $f(x) = 1$ می‌باشد. مقدار این تابع به‌زای هر ورودی برابر با ۱ می‌باشد پس گزینه ۱ درست است.

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۶. گزینه ۱ درست است.

«می» اندکاندک جای «همی» را گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۷. گزینه ۳ درست است.

سایر موارد، از ویژگی‌های سبک عراقی‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۸. گزینه ۴ درست است.

در درس یکم خواننده بودیم که در سبک عراقی، قالب مثنوی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان، میدان فراخی پدید آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۷؛ سطح دشواری: آسان)

۱۹. گزینه ۱ درست است.

نثر فنی در قرن هفتم رواج نمی‌یابد بلکه ضعیف می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۰. گزینه ۳ درست است.

در اندیشه ادیبان این دوره، صنایع ادبی جای تعمق و تفکر را گرفت.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۱. گزینه ۱ درست است.

بابرنامه: کتابی است نوشته «ظهیرالدین بابر»؛ محاکمه‌الغتین: نوشته «امیر علشیر نوایی» و انوار سهیلی: اثر «ملاحسین واعظ کاشفی» است که در آن، کلیله و دمنه را به نثر ساده بازگردانی کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۸ و ۳۹؛ سطح دشواری: آسان)

۲۲. گزینه ۳ درست است.

در صورت سؤال، سه تشبیه وجود دارد: ۱- چتر خواهش (خواهش مانند چتر است). ۲- نسیم عطش (عطش مانند نسیم است).

۳- زنگ باران (باران مانند زنگ است).

۳) در این بیت، سه تشبیه وجود دارد: ۱- لبان لعل (لب مانند سنگ لعل، سرخ‌رنگ است). معمولاً در اضافه تشبیهی، مشبه به

در بخش مضاف و مشبه در بخش مضاف‌الیه می‌آید؛ یعنی به‌صورت «لعل لب»؛ اما در این نمونه، به‌ترتیب، مشبه را در بخش

مضاف و مشبه به را در بخش مضاف‌الیه آورده است و بسیار کم‌کاربرد است. ۲- تشبیه «لب» به «خون کبوتر» ۳- تشبیه سواد

(سیاهی) زلف به پر پرستو

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دو تشبیه وجود دارد: ۱- روز مانند شمع است. ۲- شب مانند چراغ است.

۲) یک تشبیه وجود دارد: آینه ضمیر (ضمیر مانند آینه است).

۴) دو تشبیه وجود دارد: ۱- خار بلا (بلا مانند خار است). ۲- گل چهره (چهره مانند گل است).

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۴ درست است.

دو تشبیه وجود دارد؛ اما یکی از آن‌ها فشرده اضافی است (اکسری عشق: عشق «مشبه»، اکسیر: «مشبه به» و دیگری فشرده اسنادی: ۱- زر شدم: «لَم» = من: مشبه، «زر»: مشبه به) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دو تشبیه فشرده اسنادی وجود دارد: ۱- تلمیذ بی‌ارادت (مشبه)، عاشق بی‌زر «مشبه به» ۲- رونده بی معرفت (مشبه) مرغ بی‌پر «مشبه به»

(۲) دو تشبیه فشرده اسنادی وجود دارد.

- تشبیه فشرده اسنادی: ۱- سخن (مشبه)، گوهر (مشبه به) است. ۲- گوینده (مشبه)، غواص (مشبه به) است.

(۳) چهار تشبیه وجود دارد و همه تشبیهات فشرده اسنادی هستند: ۱- زلف تو (مشبه)، کمند (مشبه به) است. ۲- ابروی تو (مشبه)، کمان (مشبه به) است. ۳- قامت تو (مشبه)، سرو (مشبه به) است. ۴- روی تو (مشبه)، بهار (مشبه به) است. علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار

۲۴. گزینه ۲ درست است.

در بیت صورت سؤال، در ترکیب «سنگ حادثه»، آرایه تشبیه وجود دارد. «حادثه»: مشبه، «سنگ»: مشبه به بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «بلای عشق» و «کربلای عشق» تشبیه هستند.

(۲) آرایه تشبیه وجود ندارد.

(۳) «ما چو مرغان حریص بی‌نوا»، تشبیه دارد. «ما»: مشبه، «چو»: ادات تشبیه، «مرغان»: مشبه به، «حریص و بی‌نوا»: وجه شبه.

(۴) «باران اشک»: تشبیه دارد. «اشک»: مشبه، «باران»: مشبه به

علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار

۲۵. گزینه ۲ درست است.

- در مصراع اول بیت «الف»، «ابر زلف»: تشبیه فشرده است. (زلف به ابر تشبیه شده است).

(چو، در این بیت، ادات تشبیه نیست و حرف ربط یا پیوند است).

- در مصراع اول بیت «ب»، چو دریای خون شد همه دشت و راغ: تشبیه گسترده است. فقط وجه شبه ذکر نشده است.

- در مصراع اول بیت «پ»، دو تشبیه فشرده وجود دارد: ۱- تو سرو جویبار هستی ۲- تو لاله بهار هستی

- در مصراع اول بیت «ت»، یک تشبیه گسترده وجود دارد: لب (مشبه)، در لطافت (وجه شبه)، لاله سیراب (مشبه به)، ماند= شبهه است (ادات تشبیه)

علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار

۲۶. گزینه ۲ درست است.

در این بیت، حرف «چو»، ادات تشبیه نیست و حرف ربط یا پیوند است و در معنای «وقتی که / هرگاه» آمده است.

در دیگر گزینه‌ها، واژه‌های مشخص شده، ادات تشبیه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به مثل: مانند؛

(۳) گویی: انگار که، مثل این که

(۴) چو: مانند

علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: آسان

۲۷. گزینه ۴ درست است.

در بیت گزینه ۴ اصلاً تشبیه وجود ندارد.

در دیگر گزینه‌ها، واژه‌های مشخص شده، تماماً وجه شبه هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) «شیر»: مشبه، «چو»: ادات، «گوسفند»: مشبه‌به، «گردن نهد»: وجه‌شبهه
 (۲) «م»/«من»: مشبه، «کوه»: مشبه‌به، «ز صبر و حلم و داد»: وجه‌شبهه (ادات ندارد)
 (۳) «ند»: هر دو پهلوان: مشبه، «چو»: ادات، «شیران»: مشبه‌به، «به کشتی درآویختند»: وجه‌شبهه
 (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۳ درست است.

در این بیت، (۳) تشبیه وجود دارد: ۱- زبان چون سنگ است. ۲- زبان آهن‌وش است. ۳- آنچه از زبان بجهد، چون آتش است
 در این بیت واژه‌های «سنگ، آهن و آتش» مشبه‌به هستند و واژه «زبان» در مصراع اول و «آنچه از زبان بجهد» مشبه‌های
 تشبیه‌ها هستند.

واژه‌های «چون، وُش، چون» ادات تشبیه هستند.

در دو تشبیه مصراع اول، وجه‌شبهه محذوف است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۴ درست است.

اگر بیت صورت سؤال را به هجاها و پایه‌های آوایی تقسیم کنیم، درمی‌یابیم که تعداد و ترتیب هجاهای آن با بیت (۴) همانند
 و یکسان است؛ اما در دیگر گزینه‌ها اینگونه نیست. تقطیع بیت صورت سؤال:

د	لَم	رَا	دَا	غ	عِش	قِی	بَر	جَ	بِیْن	نِه
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

تقطیع بیت گزینه ۴:

مَ	رَا	گِه	گِه	بَ	دِر	دِی	یَا	د	مِی	کِن
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۰. گزینه ۴ درست است.

اگر یک مصراع از بیت صورت سؤال را به هجاهای کوتاه و بلند تقطیع کنیم و هجاها را در بسته‌های سه‌تایی قرار دهیم، از
 ترتیب و توالی هجاها درمی‌یابیم که پایه آوایی «U--» چهار بار تکرار شده است؛ بنابراین، اینگونه تعداد، ترتیب و توالی
 هجاها که موجب تکرار چهار مرتبه از پایه آوایی «U--» می‌شود، فقط در گزینه (۴) وجود دارد. برای درک بهتر مفهوم
 هم‌وزن بودن ابیات که حاصل مطابقت تعداد و ترتیب هجاها می‌باشد، مصراع اول بیت صورت سؤال و مصراع اول بیت گزینه
 (۴) را در مقابل هم قرار می‌دهیم:

بَ	دُنْ	بَا	لِ	مَحْ	مَلْ	چُ	نَانْ	زَا	رَ	گِرْ	یَمْ
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-
تُ	یِی	بَا	غُ	گَلْ	شَنْ	تُ	یِی	رَو	زِ	رَو	شَنْ

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) با صورت سوال مطابقت ندارد؛ زیرا یک مصراع از بیت صورت سؤال، (۱۲) هجا دارد، اما گزینه (۱)، (۱۶) هجا دارد.

(۲) ۱۴ هجا دارد که هم از نظر تعداد و هم از نظر ترتیب هجاها با صورت سؤال مطابقت ندارد.

(۳) ترتیب و توالی هجاهای یک مصراع از آن با بیت صورت سؤال، یکسان است اما در رکن یا پایه پایانی آن، یک هجا نسبت به
 صورت سؤال کمتر است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

در اینگونه سؤالات، نیاز نیست که حتماً ابیات هم‌وزن باشند، بلکه هدف این است که تعداد پایه‌های آوایی یا ارکان آن‌ها یکی باشد.
 جهت یادآوری باید بدانیم که برای تعیین تعداد پایه‌ها یا ارکان عروضی شعر فارسی و نامگذاری آن‌ها بعد از تعیین پایه‌ها یا ارکان
 عروضی یک مصراع، برای نامگذاری، تعداد را دو برابر می‌نماییم و آن را نامگذاری می‌کنیم؛ زیرا در عروض عربی، معیار نامگذاری، بیت

است نه مصراع؛ هر چند که ما در شعر فارسی، یک مصراع را ملاک وزن قرار می‌دهیم، در شعر عربی، ملاک وزن، بیت است. بنابراین، اگر در مصراع اول، دو پایه یا رکن داشته باشیم، به همراه مصراع دوم، چهار پایه خواهیم داشت که در نامگذاری بیت، به شعر چهار رکنی، اصطلاحاً «مربع» می‌گوییم. (این نوع شعر، بسیار کمیاب است). اگر در مصراع اول، سه پایه یا رکن داشته باشیم، به همراه مصراع دوم، شش پایه خواهیم داشت که در نامگذاری بیت، به شعر شش رکنی، اصطلاحاً «مسدس» می‌گوییم. اگر در مصراع اول، چهار پایه یا رکن داشته باشیم، به همراه مصراع دوم، هشت پایه خواهیم داشت که در نامگذاری بیت، به شعر هشت رکنی، اصطلاحاً «مثن» می‌گوییم. با این توضیحات درمی‌یابیم که گزینه‌های (۲، ۳ و ۴) در هر مصراع، چهار پایه یا رکن عروضی و در هر بیت، هشت پایه دارند و همگی «مثن» هستند اما هر مصراع از گزینه (۱)، سه پایه یا رکن عروضی دارد و در کل بیت، شش پایه وجود دارد و «مسدس» است به این صورت:

بِ دل گفتم	زِ چشم مانش	بِ پَر هیز
(پایه اول)	(پایه دوم)	(پایه سوم)

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۲. گزینه ۲ درست است.

اگر بیت صورت سؤال را به صورت پایه‌ها یا ارکان آوایی تلفظ کنیم، متوجه می‌شویم که هر مصراع از آن، از چهار پایه یا رکن تشکیل شده است که هر یک از این پایه‌ها نیز از چهار هجا فراهم آمده است و دومین پایه آن (گُل ندارم) با الگوی هجایی «- - U - -» برابر است. حال اگر گزینه‌ها را به صورت هجایی و پایه‌های آوایی تقطیع نماییم، متوجه می‌شویم که تنها گزینه (۲) است که مطابق الگوی «- - U - -» منظم شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از تکرار پایه یا رکن «- - U - -» حاصل شده است.

(۳) از تکرار پایه یا رکن «- - UU - -» ایجاد شده است.

(۴) از تکرار پایه یا رکن «- U - -» فراهم شده‌اند و با پاسخ سؤال مطابقت ندارند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲ - سطح دشواری: متوسط)

۳۳. گزینه ۲ درست است.

اگر یک مصراع از بیت گزینه (۲) را تقطیع هجایی کنیم و معادل هریک از هجاها را با علامت‌های هجایی مشخص نماییم، به الگویی خواهیم رسید که ترتیب و تعداد هجاهای کوتاه و بلند آن، مطابق الگوی هجایی صورت سؤال خواهد بود. در عدم مطابقت دیگر گزینه‌ها با الگوی صورت سؤال می‌توانیم بگوییم که در گزینه (۳) تعداد هجاهای یک مصراع از آن، همانند الگوی صورت سؤال، (۱۱) هجا است؛ اما ترتیب هجاهای کوتاه و بلند آن، با الگوی وزنی صورت سؤال متفاوت است و به صورت «- U - | - - U - | - - U -» مرتب شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه (۱) و (۴) نیز، هم تعداد و هم ترتیب هجاهای هر مصراع از گزینه‌ها با الگوی صورت سؤال مطابقت ندارد و هر مصراع از آن‌ها (۱۴) هجا دارد و همین موضوع نشان می‌دهد که با الگوی صورت سؤال هم‌وزن نیستند.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۲ درست است.

اگر یک مصراع از هریک از گزینه‌ها را تقطیع هجایی کنیم و در بسته‌های چهار هجایی قرار دهیم، درمی‌یابیم که یک مصراع از گزینه (۱) از سه بسته یا پایه چهار هجایی مطابق الگوی «- - U - -» تشکیل شده است و تعداد هجاهای هر سه پایه آن، با هم برابر است. یک مصراع از بیت گزینه (۳) از چهار بسته یا پایه چهار هجایی مطابق الگوی «- - - U - -» حاصل شده است و تعداد هجاهای هر چهار پایه آن با هم برابر است.

یک مصراع از بیت گزینه (۴)، از چهار بسته یا پایه سه هجایی مطابق الگوی «U - -» ایجاد شده است که در این گزینه نیز، تعداد هجاهای تمام پایه‌های آن با هم برابر هستند. اما در گزینه (۲) این گونه نیست و پایه یا رکن پایانی آن، دو هجا دارد و این در

حالی است که پایه‌های اول تا سوم آن همگی چهار هجایی هستند. تقطیع کامل هجایی و ارکان مصراع این گونه است:

چ	را	ز	کو	ی	خ	را	با	ت	رو	ی	بر	تا	بم
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲، ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه، تشبیه گسترده وجود ندارد.

(۱) «باران اشک» یک تشبیه فشرده «بلیغ» اضافی است که در آن «اشک» (مشبه) به «باران» (مشبه‌به) تشبیه شده است.

(۳) پایه‌های آوایی به‌درستی ذکر شده است.

(۴) بیت ارائه‌شده با بیت صورت سؤال، مفهوم مشترکی دارند و بیانگر این است که حرف عاشق را فقط عاشق می‌فهمد!

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۲۴، ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۴ درست است.

این بیت به جاودانگی عاشق اشاره دارد که عشق، او را از فنا می‌رهاند و به بقای ابدی می‌رساند.

اما سایر ابیات بیانگر این هستند که در دام عشق بودن، بهتر از رهایی است و کسی که در دام عشق افتاده است، میل رهایی

ندارد. با این مفهوم در صفحه (۲۳) آشنا شدید: «سیرش نخواهد رهایی ز بند / شکارش نجوید خلاص از کمند»

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۲۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۲ درست است.

این ابیات همچون عبارت صورت سؤال، به این نکته اشاره دارند که صاحبان هنر و اهل فضل، نیاز به معرفی خود ندارند بلکه

فضل و هنرشان، خود، معرف فضل و دانایی آنان است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۲۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۸. گزینه ۳ درست است.

این بیت به بی‌اعتباری مقام دنیایی در عشق تأکید دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۳۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۲ درست است.

در هر دو بیت به ریخته شدن خون جنگجویان و درخشیدن شمشیر اشاره شده است. «دریای خون» و «لاله» در این دو بیت

تصویری است از سرخی خون مبارزان! گزینه «۱» از خشم رستم و گزینه‌های «۳» و «۴» از طلوع و تیغ کشیدن خورشید

سخن می‌گویند که ربطی به تصویر ارائه شده در بیت صورت سؤال ندارد.

۴۰. گزینه ۱ درست است.

این بیت، به ادامه دار بودن ظلم ظالمان حتی بعد از مرگ اشاره دارد. اما سایر ابیات، به فرجام بد ظلم و مکافات ظالم تأکید دارند. با

این مفهوم در صفحه «۴۱» کتاب درسی آشنا شدید: «آتش است آب دیده مظلوم / چون روان گشت، خشک و تر سوزد...»

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

جامعه‌شناسی (۲)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

- پیامد روشنگری در قرن ۱۷ و ۱۸ دئیسم بود.

- ویژگی روشنگری در قرن ۱۹ و ۲۰ حس‌گرایی و نفی عقل و نفی وحی است.

- بحران معرفت‌شناسی پیامد روشنگری در پایان قرن بیستم است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۳ درست است.

روشنگری در معنای خاص، به مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب گفته می‌شود و روشی از معرفت و شناخت

است که با سکولاریسم و اومانیسم همراه شده است. این روش در طول بیش از چهارصد سال فرهنگ جدید غرب، شکل‌های

مختلفی پیدا کرده است که وجه مشترک همه آن‌ها کنار گذاشتن وحی و شهود در شناخت حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۳. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارات نادرست:

ب) شناخت شهودی از راه مشاهده حسی و استدلال عقلی به دست نمی آید.

ث) دانش ابزاری دانشی است که وسیله رسیدن به اهداف دنیوی است.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۴۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

- اگر با هستی‌شناسی و انسان‌شناسی دینی همراه باشد، با استفاده از وحی، عقل و تجربه، تفسیری دینی از انسان و جهان ارائه می‌دهد: روشنگری عام

- اعتقاد به خدایی که هیچ برنامه‌ای برای هدایت و سعادت بشر ندارد: دئیسم

- پدیده‌ای مدرن و مربوط به فرهنگ معاصر غرب نیست: روشنگری عام

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۴۰ و ۴۱ و ۴۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

انسان مدرن خواسته‌های دنیوی و این جهانی خود را بدون آنکه نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد به رسمیت می‌شناسد.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۴۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۴ درست است.

در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است؛ به گونه‌ای که دین‌داران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۷. گزینه ۲ درست است.

- به معنای اصالت انسان دنیوی و این جهانی است: اومانیزم

- شامل باورها و فلسفه‌هایی است که ابعاد معنوی هستی را نفی نمی‌کنند: سکولاریسم پنهان

- باورها و فلسفه‌هایی را شامل می‌شود که آشکارا، ابعاد غیرمادی جهان هستی را انکار می‌کنند: سکولاریسم آشکار

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۸ و ۳۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

رفتار دنیاگرایانی که در جهان معنوی و دینی زندگی می‌کنند و دین‌دارانی که در جهان سکولار زندگی می‌کنند نشان می‌دهد که عقاید و رفتارهای دینی، آثار دنیوی دارند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۹. گزینه ۱ درست است

دلیل نام‌گذاری رنسانس به این نام، این است که غرب در این دوره به فرهنگ یونان و روم بازگشت. در فرهنگ اساطیری یونان و روم خداوندگاران متکثر پرستیده می‌شدند. طی قرون وسطی آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم دینی استفاده می‌کردند؛ اما

رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم در عمل را دنبال می‌کردند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۰. گزینه ۴ درست است

حرکت‌های اعتراض‌آمیزی که رویکرد دنیوی داشتند مورد حمایت قدرت‌های محلی قرار گرفتند. آناباپتیست‌ها گروهی از پروتستان‌ها بودند که با جریان دنیاگرایانه‌ای که از دوران رنسانس پدید آمده بود، به مخالفت برخاستند. شاهزادگان اروپایی از

حرکت‌های اعتراض‌آمیز مخالف پاپ حمایت کردند.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۱. گزینه ۲ درست است

اشتراک دکارت، روسو، دیدرو ← فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد.

- مسیحیت آمیخته با رویکردهای اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند ← پیامد تحریف در سطح اندیشه و نظر اشتراک کالون و لوتر ← گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۲. گزینه ۳ درست است

لیبرالیسم اندیشه سیاسی جدیدی است که براساس اصالت بخشیدن به انسان دنیوی (اومانیزم) شکل می‌گیرد و خواست و اراده آدمی را مبدأ قانون‌گذاری می‌داند و به معنای آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی است که مستقل از او باشد توضیح گزینه‌های نادرست:
(۱) عبارت دوم نادرست است.
(۲) عبارت اول نادرست است.
(۴) عبارت سوم نادرست است.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۳. گزینه ۳ درست است

حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس به‌جای بازگشت به‌سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. به این ترتیب به‌جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت. ماشینی شدن صنعت نساجی، پیشرفت‌های فنی و توسعه صنعت، مهار نیروی بخار استقرار نظام کارخانه‌ای و ... چهره جامعه انگلستان را از یک جامعه کشاورزی به یک جامعه صنعتی دگرگون کرد. عقاید و ارزش‌های بنیادین غرب، آثار خود را از طریق هنر، دین و فلسفه‌های جدید به‌تدریج در عرصه‌های علم و فناوری و صنعت، اقتصاد، حقوق و سیاست آشکار کرد.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۳ درست است

مبنای حقوق بشر در دوره غرب جدید: خواسته‌های صرفاً مادی است؛ بنابراین، گزینه‌های (۲) و (۴) رد می‌شود. مبنای حقوق بشر در دوره قرون وسطی: حقوق فطری الهی انسان با توجه به ابعاد معنوی و دنیوی انسان بود. در دوره رنسانس: رویگردانی از نگاه معنوی به شکل‌گیری حقوق طبیعی بشر براساس خواسته‌های مادی او منجر شد.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۵. گزینه ۴ درست است

نخستین انقلاب سیاسی لیبرال انقلاب فرانسه بود
- تحت تأثیر حرکت‌های فرهنگی دوران رنسانس و اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی بود.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۵۳؛ سطح دشواری: متوسط)

تاریخ (۲)

۵۶. گزینه ۱ درست است.

مورخ در تاریخ‌نگاری روایی، روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند. مهم‌ترین ویژگی این نوع تاریخ‌نگاری در این بود که تاریخ‌نگاران، بدون هیچ‌گونه دخل و تصرفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کردند. تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به‌کار گرفته می‌شد. ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز استفاده شده شاید یکی از معایب این سبک تاریخ‌نگاری این باشد که نویسندگان هیچ نقد نظری درباره درستی و نادرستی ارائه نمی‌دهند.
(تاریخ (۲) - درس ۲؛ ص ۱۷، ۱۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۳ درست است.

تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که در قرن سوم هـ. ق آغاز و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. مؤلفان این دسته از آثار، نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند. پس از آن، تاریخ اساطیری ایران را از کیومرث آغاز و به پایان دوره ساسانیان ختم می‌کردند. در ادامه، رویدادهای تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی را تا زمان حیات خود ثبت و ضبط می‌کردند.

تاریخ‌های محلی، یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی و نیز جغرافیایی شهرها و مناطق ایران است. انگیزه اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفخر و مشاهیر محلی بوده است.

(تاریخ (۲) - درس ۲؛ ص ۴ و ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۸. گزینه ۴ درست است.

(۱) تاریخ‌نگاری روایی ← مورخ در تاریخ‌نگاری روایی روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد ذکر می‌کند و درباره درستی و نادرستی آن‌ها نقد و نظر ارائه نمی‌دهد و مورخان بعدی امکان قضاوت درباره اصل خبر با اسناد و مدارک کافی را دارند.

(۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی ← مورخ در این روش به جای ذکر همه روایات درباره یک موضوع با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

(۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی ← مورخ در این روش با بررسی موشکافانه تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها علل و آثار پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

بنابراین فقط در گزینه ۴ هر دو توصیف مربوط به تاریخ‌نگاری روایی است.

(تاریخ (۲) - درس ۲؛ ص ۱۷ و ۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) اغلب مردم یثرب به کشاورزی اشتغال داشتند و درآمد و رفاه اقتصادی بالایی نداشتند.

(ب) زندگی چادرنشینی و نظام قبیله‌ای در سرتاسر سرزمین عربستان، حتی در شهرهای مکه، طائف و یثرب رواج داشت.

(پ) معدودی از مسیحیان در نجران مستقر بودند.

(ت) مکه که بر سر راه یمن به شام قرار داشت، مرکز اصلی بازرگانی به‌شمار می‌رفت.

(تاریخ (۲) - درس ۳ و ۴؛ ص ۳۱، ۲۱ تا ۲۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۰. گزینه ۳ درست است.

ناکامی قریش در جنگ خندق و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز و گسترش حکومت پیامبر فراهم آورد.

پس از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد، سران امپراتوری‌ها و دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) پس از پیمان صلح حدیبیه، حضرت محمد سران دولت‌های بزرگ را به اسلام دعوت کرد.

(۲) مورد «الف» پیش از «ب» رخ داد.

(۴) هر دو مورد ذکر شده در این گزینه، نادرست است.

(تاریخ (۲) - درس ۴؛ ص ۳۸ و ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۱. گزینه ۱ درست است.

دشمنی و درگیری مشرکان با اشخاصی مانند پیامبر و دیگر مسلمانانی که متعلق به طایفه و قبیله نیرومندی بودند، چندان آسان نبود؛ زیرا ممکن بود تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای را برانگیزد و باعث ایجاد جنگ و خون‌ریزی شود. از این‌رو، سران مشرک تصمیم گرفتند که هر طایفه، از مسلمان شدن اعضای خود جلوگیری نماید و با افرادی از طایفه خود که اسلام آورده بودند، برخورد کند.

(تاریخ (۲) - درس ۳؛ ص ۲۷ و ۲۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۲. گزینه ۳ درست است.

«الف» در اجتماع انصار در سقیفه بنی ساعده و پس از گفت‌وگو و بحث‌های فراوان، ابوبکر بن ابی قحافه به‌عنوان خلیفه و جانشین پیامبر انتخاب شد.

«ت» همچنین، پس از کشته شدن عثمان، مردم در مدینه به اصرار از علی (ع) خواستند که خلافت را بپذیرد و با آن حضرت بیعت کردند.

توضیح عبارت نادرست:

«پ» اما ابوبکر در واپسین لحظات زندگی، طی وصیت‌نامه مکتوبی، عمر بن خطاب را به جانشینی خود معرفی کرد.
«ب» ضمن این که خلیفه دوم پیش از مرگ، شورایی شش نفره تشکیل داد و اعضای آن را مأمور کرد که از میان خود یک نفر را به عنوان خلیفه برگزینند. گفت‌وگوها و رایزنی‌های اعضای شورای تعیین خلافت عمر، به گونه‌ای پیش رفت که سرانجام عثمان بن عفان از خاندان بنی‌امیه به عنوان خلیفه سوم انتخاب شد.

(تاریخ (۲) - درس ۵؛ ص ۴۲ و ۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۲ درست است.

مردم مصر از مأموران حکومتی بیزانس که مالیات‌های سنگینی می‌گرفتند ناراضی بودند. همچنین، عوامل حکومتی مصر اجازه نداشتند که به مقام‌های عالی برسند. از طرفی، گروه‌هایی از پیروان آیین یهود که در مصر و سایر نقاط این سرزمین پراکنده بودند، چون امپراتوری روم از آنان در برابر مسیحیان، حمایت نمی‌کردند، ناخشنود بودند. اما به دلیل اختلافات مذهبی و تفاوت‌های قومی، فرهنگی و زبانی که میان توده‌های مردم شام با طبقه حکومت‌گر رومی وجود داشت. پایه‌های حکومت امپراتوری روم شرقی (بیزانس) در منطقه «شام» سست بود.

(تاریخ (۲) - درس ۵؛ ص ۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۴ درست است.

معاویه برای آنکه مردم حکومت امویان را بپذیرند و در برابر آن مقاومت نکنند، به ترویج تفکر جبرگرایی پرداخت. (ب) همچنین، او با تعیین ولیعهدی برای خود، نخستین گام را برای موروثی کردن خلافت در جهان اسلام برداشت. (ت) بررسی عبارت‌های نادرست:

اما رفتار تحقیرآمیز امویان با موالی، یکی از عواملی بود که زمینه گرایش آنان را به مخالفان خلافت بنی‌امیه به خصوص اهل بیت پیامبر را فراهم آورد. (الف)

همچنین، این عبدالملک بن مروان نبود که شیوه‌ای متفاوت در حکومت‌داری در پیش گرفت؛ عمر بن عبدالعزیز بود که شیوه‌ای متفاوت در حکومت اتخاذ کرد. (پ)

(تاریخ (۲) - درس ۱؛ ص ۵۶، ۵۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۲ درست است.

عباسیان با شبکه منظمی از داعیان (مبلغان) به صورت سری علیه امویان فعالیت می‌کردند. آنان با بدون اسم بردن از فرد خاصی مردم را به حکومت «آل محمد» دعوت می‌کردند. به دنبال پیوستن ابومسلم خراسانی به جنبش، وارد مرحله سرنوشت‌سازی شد. او با پیروزی بر امویان در کوفه، ابوالعباس سفاح را به خلافت نشانید.

(تاریخ (۲) - درس ۱؛ ص ۶۳؛ سطح دشواری: متوسط)

جغرافیا (۲)

۶۶. گزینه ۱ درست است.

تصویر بیانگر ناحیه انتقالی و مرز بین دو ناحیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

(۳) ناحیه انتقالی جایی است که ویژگی مشترک دو ناحیه در آن به چشم می‌خورد.

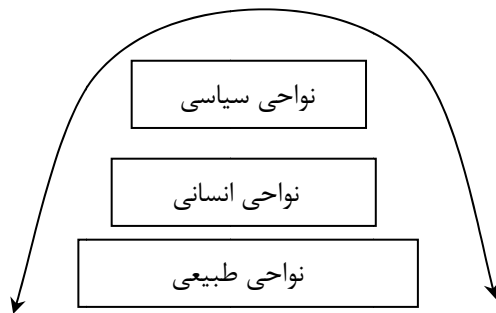
(۴) بیشترین عوامل همگونی ناحیه در کانون ناحیه به چشم می‌خورد.

(جغرافیا (۲) - ترکیبی، درس ۱ و ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۲ درست است.

در واقع تصویر باید چنین باشد.

دقت کنید همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند. از طرف دیگر، کشور یک ناحیه سیاسی است؛ زیرا یک نهاد آن را اداره و مدیریت می‌کند. این نواحی با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور متمایز می‌شوند.

(جغرافیا (۲) - درس ۲، ص ۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۸. گزینه ۱ درست است.

عبارت صورت سؤال مربوط است به «نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند». نواحی فقط تحت تأثیر روابط معمول انسان‌ها و محیط طبیعی نیستند؛ بلکه حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی نیز به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مربوط به «نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند»، است.

(۳) مربوط به «نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند»، است.

(۴) مربوط به «انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند»، است.

(جغرافیا (۲) - درس ۲، ص ۱۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۹. گزینه ۳ درست است.

انواع بارش:

(۱) بارندگی همرفتی: در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود؛ همراه با بالا رفتن، دمای آن پایین می‌آید و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد.

بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع‌اند.

(۲) بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی): این نوع بارندگی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید؛ جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.

(۳) بارندگی کوهستانی (ناهمواری): در این نوع بارندگی، نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده هوا مرطوب به‌طور افقی حرکت کند. در نتیجه، توده هوا در امتداد دامنه کوه به طرف قله بالا می‌رود و هنگام صعود، دمای آن کاهش می‌یابد و دیگر نمی‌تواند رطوبت را در خود نگه دارد و بنابراین، موجب بارش می‌شود.

(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۲۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۰. گزینه ۲ درست است.

توضیح عبارت نادرست:

برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب ناپایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

مایل بودن محور زمین موجب می‌شود که اشعه خورشید به مناطق استوایی، عمود و نزدیک بر عمود بتابد و زاویه تابش به سمت قطب مایل و مایل‌تر شود.

مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد.

(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۲۳ و ۲۵؛ سطح دشواری: آسان)

۷۱. گزینه ۴ درست است.

در مناطقی مانند بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا علت اصلی به‌وجود آمدن بیابان وجود مراکز پرفشار و صعود نکردن هوا است.

برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آن‌ها جلوگیری می‌کند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند؛ مانند بیابان گبی یا تکله‌ماکان.
(جغرافیا (۲) - درس ۳، ص ۳۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۲. گزینه ۴ درست است.

عبارت‌های درست:

الف) ساحل یا کرانه، منطقه تماس خشکی و دریاست. به طور کلی، سواحل را می‌توان به دو نوع سواحل پست و ماسه‌ای و سواحل صخره‌ای تقسیم کرد. سواحل صخره‌ای طی سالیان دراز ممکن است بر اثر فرسایش به سواحل پست تبدیل شوند.
پ) فرسایش عبارت است از جدا شدن ذرات سنگ و خاک از بستر خود و جابه‌جایی آن‌ها توسط عوامل مختلف چون آب و باد.
بررسی عبارات نادرست:

ب) گرز دیو گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبه تخته‌سنگ‌ها قرار گرفته‌اند، تخریب می‌کند و با خود می‌برد و بخش‌های سخت و مقاوم را باقی می‌گذارد.

ت) دره‌های V شکل معمولاً بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی، شکل می‌گیرند.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۴، ۴۸، ۴۲ و ۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۱ درست است.

«کارست» پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است. آب‌هایی که با دی‌اکسید کربن و هوا ترکیب می‌شوند، اسید کربنیک تولید می‌کنند و با حل کردن آهک و گچ در خود می‌توانند موجب خوردگی و انحلال سنگ‌ها شوند.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۲) تغییرات دمای شب و روز و یخ بستن آب در شکاف‌ها و درزها از عوامل مهم هواز دگی در کوهستان‌ها هستند.

۳) دشت‌ها بیش از یک سوم سطح زمین را پوشانده‌اند و نواحی عمده سکونت، زندگی و فعالیت انسان‌ها را تشکیل می‌دهند.

۴) در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب‌وهوایی و جنس سنگ‌ها، پیوسته هواز دگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۳۹، ۴۴ و ۴۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۲ درست است.

سرعت هواز دگی در سنگ‌ها متفاوت است و به عواملی چون جنس سنگ‌ها، نوع آب‌وهوا و زمان بستگی دارد؛ برای مثال، سنگ‌های گرانیتی از سنگ‌های مرمرین یا کلسیتی مقاوم‌ترند.

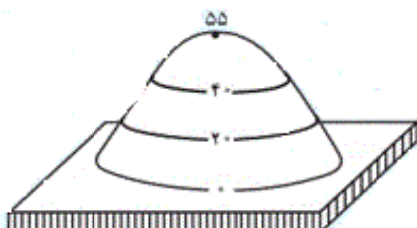
بررسی گزینه‌های نادرست:

آب‌وهوای گرم (دما) و مرطوب سرعت و شدت هواز دگی را افزایش می‌دهد.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

فاصله اعداد روی منحنی میزان‌های یک نقشه، نشان‌دهنده میزان اختلاف ارتفاع یک منحنی با منحنی قبلی و بعدی است. برای مثال، در شکل زیر فاصله منحنی‌های میزان یا اختلاف ارتفاع آن‌ها ۲۰ متر است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) نقشه توپوگرافی نقشه‌ای است که در آن، پستی‌ها و بلندی‌های زمین و میزان ارتفاع آن‌ها نمایش داده می‌شود.

۲) عددی که روی هر منحنی نوشته شده است، ارتفاع آن نقطه را از سطح دریا نشان می‌دهد.

۴) در نقشه‌های توپوگرافی، در جاهایی که منحنی‌های میزان از یکدیگر فاصله دارند، شیب زمین ملایم است.

(جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۵۱؛ سطح دشواری: متوسط)

فلسفه (۱)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

چون با توجه به تعریف تفکر و قواعد حاکم بر ذهن، انسان نمی‌تواند با استفاده از مجهولات، امر مجهول دیگری را روشن و معلوم نماید و برای روشن کردن امری مجهول، حتماً باید از امور معلوم، استفاده گردد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در مورد تفکر کاملاً درست است؛ زیرا در تفکر برای این که امری مجهول روشن شود و ذهن، امر مجهول را به امر معلوم تبدیل کند، باید از امور معلوم استفاده کند و با استفاده از امور معلوم، امر مجهول را روشن نماید.

۲ و ۴) پاسخ مورد نظر نیست؛ زیرا این گزینه در مورد تفکر کاملاً درست است و کار تفکر این است که امری مجهول را برای انسان معلوم نماید؛ یعنی واسطه روشن و معلوم کردن امر مجهول است، یعنی تفکر واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات است.

(فلسفه (۱) - ص ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۳ درست است.

وجود واقعی بودن موضوع هر علمی در خود آن علم اثبات نمی‌شود، بلکه اثبات واقعیت داشتن موضوع هر علمی در علم بالاتر (فلسفه مضاف هر علم) بررسی می‌شود. از طرف دیگر همه علوم از نظر موضوعات خود خاص و متفاوت از دیگری هستند.

کاربرد لفظ خاص‌ترین در مورد فلسفه به این معناست که موضوع فلسفه اصلی‌ترین و زیربنایی‌ترین موضوعات است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فلسفه به‌عنوان ریشه درخت دانش موضوع همه دانش‌ها را بررسی نمی‌کند.

(۲) موضوع و مسائل فلسفه تنها محدود به مسائل بنیادین جهان و انسان نیست.

(۴) موضوع فلسفه محدود به عام‌ترین و کلی‌ترین مسائل طبیعت نمی‌شود.

(فلسفه (۱) - ص ۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۴ درست است.

چون موضوع فلسفه وجود و بنیادین‌ترین مسائل است و وجود یا عدم زیبایی از مسائل بنیادین هنر است که باید در فلسفه اثبات شود، پس این پرسشی یک پرسش بنیادین در هنر است که فلسفه هنر به آن می‌پردازد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پاسخ درست نیست؛ زیرا این پرسش مربوط به علم تاریخ است.

(۲) پاسخ درست نیست؛ زیرا این پرسش مربوط به علم تاریخ است.

(۳) پاسخ درست نیست؛ زیرا این پرسش مربوط به اصطلاح‌شناسی فلسفه است و به نحوی به ادبیات مربوط می‌شود.

(فلسفه (۱) - ص ۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۲ درست است.

چون هر علمی نیاز به یک سری مسائل بنیادین دارد که پاسخ آن‌ها به عهده فلسفه آن علم است و همچنین هر علمی دارای یک روش تحقیق است که اعتبار و روش تحقیق آن هم به عهده فلسفه آن علم است؛ پس هیچ علمی بی‌نیاز از فلسفه مضاف نبوده و نیست؛ اما ممکن است عالم یک علمی بدون بررسی آگاهانه از فلسفه آن علم استفاده کرده و مسائل بنیادین علم خود را فرض گرفته و به تحقیقات علمی خود ادامه دهد. به‌طور کلی هیچ علمی بی‌نیاز از فلسفه مضاف نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) پاسخ درست نیست؛ زیرا فلسفه مضاف فقط یک شاخه دانش بشری نیست، بلکه به تعداد علوم، فلسفه مضاف وجود دارد.

گزینه‌های (۳) و (۴) پاسخ‌های درست نیستند. به توضیح گزینه‌های (۱) و (۳) مراجعه نمایید.

براساس توضیحات داده‌شده پاسخ درست گزینه (۲) است و سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

(فلسفه (۱) - ص ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۱ درست است.

به شاخه‌های فلسفه، فلسفه مضاف هم می‌گویند. فلسفه مضاف می‌تواند به یک دانش و علم (فلسفه جامعه‌شناسی/ فلسفه سیاست و ...) بپردازد یا درباره یک موضوع خاص باشد (فلسفه توسعه / فلسفه فرهنگ و ...).
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پاسخ درست نیست؛ زیرا معرفت‌شناسی یکی از بخش‌های ریشه‌ای و بخش اصلی فلسفه است.

(۳) پاسخ درست نیست؛ زیرا فلسفه اولی همان بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است نه شاخه‌های آن.

(۴) پاسخ درست نیست؛ زیرا علوم مختلف به‌طور کلی خارج از حیطه فلسفه هستند اما فلسفه مضاف، همان شاخه‌های فلسفه است.
(فلسفه (۱) - ص ۱۴؛ سطح دشواری: آسان)

۸۱. گزینه ۲ درست است.

شاخه‌های فلسفه یا فلسفه مضاف با تکیه به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه به تحقیق و بررسی مسائل هر علم می‌پردازد و فلسفه آن علم می‌شود؛ مثلاً به تحقیق و بررسی مسائل بنیادین علم اخلاق می‌پردازد و می‌شود فلسفه اخلاق و یا به تحقیق و بررسی مسائل بنیادین علم روان‌شناسی می‌پردازد و می‌شود فلسفه روان‌شناسی و یا ...
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) و (۳) و (۴) پاسخ‌های درست نیستند؛ زیرا تحقیق در مسائل نوشته‌شده در این گزینه‌ها، به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه مربوط می‌شود.

براساس توضیح داده‌شده گزینه (۲) درست است و سایر گزینه‌ها نادرست هستند.

(فلسفه (۱) - ص ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۱ درست است.

چون این گزاره یک گزاره معرفت‌شناسی است که مربوط به بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) پاسخ درست نیست؛ زیرا این گزینه از فلسفه‌های مضاف و شاخه‌های فلسفه و مربوط به فلسفه تاریخ است.

(۳) پاسخ درست نیست؛ زیرا این گزینه از فلسفه‌های مضاف و شاخه‌های فلسفه و مربوط به فلسفه اخلاق است.

(۴) پاسخ درست نیست؛ زیرا این گزاره اصلاً گزاره فلسفی نیست؛ بلکه مربوط به تاریخ فلسفه است.
(فلسفه (۱) - ص ۱۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۳. گزینه ۲ درست است.

یعنی یکی از موضوعات بنیادینی که فیلسوفان مورد بررسی دقیق قرار می‌دهند توانایی انسان در شناخت هستی است یعنی اصل هرگونه علم و اندیشه‌ای، باور به توانایی انسان در شناخت است. به عبارتی معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت وجود است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) پاسخ درست نیست؛ زیرا این گزاره برعکس گفته شده است در واقع اصل گزاره چنین است «معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت وجود است».

گزینه (۳) پاسخ درست نیست؛ زیرا شناخت وجود و مسائل مربوط به آن فرع بر امکان شناخت وجود و احکام و عوارض آن است.
گزینه (۴) پاسخ درست نیست؛ زیرا بحث و بررسی اصل و حقیقت وجود و مسائل پیرامون آن مربوط به بخش هستی‌شناسی می‌شود که فرع بر امکان معرفت است.

(فلسفه (۱) - ص ۱۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۴. گزینه ۲ درست است.

در دوره کیانیان، فیلسوفان وارسته‌ای بوده‌اند که هم به فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند. همچنین پارمنیدس خبر از لایه باطنی، جاودانه و غیرقابل تغییر می‌دهد که تنها با تربیت عقلانی می‌توان آن را شناخت. (موجودی ماوراءطبیعی)
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دیدگاه زرتشت، ناظر به فلسفه اخلاق بوده است نه مبدأ تغییرات طبیعت.

(۳ و ۴) تالس آب را منشأ حرکات و تحولات موجودات طبیعی می‌داند و آب موجودی طبیعی است.
(فلسفه (۱) - ص ۳۱ و ۳۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۵. گزینه ۴ درست است.

این طبیعی است که در بسیاری مواقع افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱) نادرست است؛ زیرا فلسفه هر کس نقش اساسی در معنابخشی به زندگی او دارد.

گزینه (۲) نادرست است؛ زیرا فلسفه هر کس نقش تعیین‌کننده در اهداف او دارد نه برعکس.

گزینه (۳) نادرست است؛ زیرا تمثیل غار افلاطون به ما نشان می‌دهد که چگونه فلسفه انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند. (فلسفه (۱) - ص ۲۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

نکته: هر دو کتاب شامل برخی از مسائل بنیادین هستی می‌باشد و این در تاریخ ادیان هم بررسی می‌شوند نه اینکه خود کتاب‌ها بیان ادیان باشند.

(فلسفه (۱) - ص ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۷. گزینه ۴ درست است.

نخستین مسئله‌ای که بیش از هر چیز ذهن اندیشمندان نخستین یونان باستان را به خود مشغول می‌داشت دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در عالم طبیعت رخ می‌داد و آن‌ها می‌کوشیدند این دگرگونی‌ها را تبیین عقلانی کنند. (فلسفه (۱) - ص ۳۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۸. گزینه ۲ درست است.

گزارش‌ها حکایت از این دارد که ایران باستان از سرزمین‌های فلسفه‌خیز بوده و حکیمانی خداپرست هم به فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بودند یعنی روشی اشراقی داشتند ولی مطابق نقشه صفحه ۳۳ سقراط و افلاطون، آتن را کانون جهانی فلسفه کردند. (فلسفه (۱) - درس ۴، ص ۳۳؛ سطح دشواری: ساده)

۸۹. گزینه ۴ درست است.

چون سوفیست‌ها به جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند و به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند و به آن‌جا رسیدند که اصل حقیقت و واقعیت را انکار کردند. (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴) براساس توضیحات داده‌شده گزینه (۲) پاسخ درست است و سایر گزینه‌ها نادرست هستند. (فلسفه (۱) - ص ۷؛ سطح دشواری: آسان)

۹۰. گزینه ۳ درست است.

به‌طور کلی تاریخ فلسفه یونان باستان را می‌توان به سه دوره تقسیم کرد که دوره اول آن اندیشمندان نخستین یونان باستان هستند که چهار نفر از آنان در کتابتان معرفی شده‌اند ۱- تالس ۲- فیثاغورس ۳- هراکلیتوس ۴- پارمنیدس و دوره دوم آن سوفسطائیان هستند که در ضمن کتاب‌های فلسفه شما سه نفرشان معرفی شده‌اند ۱- پروتاگوراس ۲- گریگاس ۳- ملتوس که در ضمن درس مربوط به سقراط و در محاکمه ایشان معرفی شده‌اند. و دوره سوم نمایندگان بزرگ فلسفه یونان هستند که عبارتند از ۱- سقراط ۲- افلاطون ۳- ارسطو و شاگردانشان. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست نیست؛ زیرا سقراط از اندیشمندان نخستین یونان باستان نیست.

(۲) درست نیست؛ زیرا افلاطون از اندیشمندان نخستین یونان باستان نیست.

(۴) درست نیست؛ زیرا هیچ‌کدام از فیلسوفان نام برده‌شده در این گزینه از اندیشمندان نخستین یونان باستان نیستند.

براساس این توضیح فقط گزینه (۳) درست است؛ زیرا این گزینه فقط چندتن از اندیشمندان نخستین یونان باستان را در بردارد. (فلسفه (۱) - ص ۳۲؛ سطح دشواری: متوسط)

روان‌شناسی

۹۱. گزینه ۳ درست است.

– برگرداندن سر به سمت صدا ← انتخاب محرک حسی ← توجه
– گفتن این که عجب صدای گوش‌خراشی است ← تعبیر و تفسیر و سازمان و معنا بخشیدن به محرک انتخاب شده ← ادراک
بنابراین محمد با توجه و امیر با ادراک مواجه شده است.
(درس ۳، ص ۷۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۲. گزینه ۲ درست است.

– خط کشیدن زیر واژگان مهم باعث خارج شدن از حالت یکنواختی و ثبات نسبی در مطالعه می‌شود، بنابراین مانع خوگیری یا عامل ایجاد تمرکز است.
– حسین برای خود هدف‌گذاری کرده است و در راهش در حال تلاش است، پس به درگیری و انگیزتگی ذهنی اشاره دارد که عامل ایجاد تمرکز یا مانع خوگیری است.
– دبیر زبان، هر دفعه به یک شیوه تدریس می‌کند، بنابراین اشاره به آشنایی نسبی با محرک و موضوع مورد توجه دارد که عامل ایجاد خوگیری یا مانع تمرکز است.
(درس ۳، ص ۷۶ و ۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۳. گزینه ۴ درست است.

– متصل و پیوسته دیدن اشکال اشاره به قانون استمرار دارد.
– قانون مجاورت، باعث می‌شود تا چند شیء در کنار هم را به صورت گروه درک کنیم.
– دیدن تصویر نقطه چین به صورت تصویر کامل، بیانگر قانون تکمیل است. (عبارت درست است).
– افراد نوآموز و کسانی که تازه زبانی را یاد گرفته‌اند دارای پردازش ادراکی بوده بنابراین عبارت ذکر شده را با دو حرف اضافه «به» می‌خوانند. (عبارت درست است).
(درس ۳، ص ۸۴ و ۸۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

دیدن تصویر اقیانوس آرام و فشردن دکمه، هشدار کاذب است یعنی موقعیتی که نباید ردیابی شود و محرک غایبی که نباید شناسایی شود، پس اصابت یا تصمیم درست با توجه به گزینه‌ها، دیدن تصویر اقیانوس اطلس و فشار دادن دکمه قرمز است با توجه به این موضوع از دست دادن محرک هدف، یعنی دیدن تصویر اقیانوس اطلس و فشار ندادن دکمه قرمز.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) هشدار کاذب

(۳) رد درست

(۴) اصابت یا تصمیم درست

(درس ۳، ص ۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۵. گزینه ۲ درست است.

– اطلاعات موجود در حافظه زهرا که آشپز است، باعث می‌شود تا در مهمانی‌ها به نحوه پخت غذا توجه نماید. (منبع توجه)
– پیدا کردن آلبالو در جعبه گیلان ← جست‌وجو (کارکرد توجه)
– انتظار سارا باعث می‌شود تا هر دختر عینکی را خواهر خود بپندارد. (منبع توجه)
– خانواده آقای عسگری گوش به زنگ اخبار سیل هستند. (کارکرد توجه)
(درس ۳، ص ۷۴، ۷۷، ۷۸ و ۷۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۳ درست است.

هرچه دو فعالیت همزمان به هم شباهت بیشتری داشته باشند، اثر منفی توجه تقسیم شده، کمتر است. تایپ کردن و گشتن در اینترنت (سرچ کردن) به هم شباهت دارند. بنابراین اثر منفی توجه تقسیم شده در آن کمتر از سایر گزینه‌ها یعنی:

۱- (انجام دو تکلیف دشوار همزمان) ۲- (انجام دو تکلیف همزمان توسط کسی که مهارت ندارد) و ۴- (انجام دو تکلیفی که شبیه به هم نیستند) است.

(درس ۳، ص ۸۰ و ۸۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۲ درست است.

- دوره شدن صدا ← نوجوانی ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی
 - بازی با همجنسان ← سن دبستان (کودکی دوم) ← ۷ تا ۱۲ سالگی
 - ترس از غریبه‌ها (فرد ناآشنا را دیدن) ← ۷ یا ۸ ماهگی
 - در کنار دیگران بودن اما تنها بازی کردن ← بازی موازی ← ۲-۳ سالگی
- (درس ۲، ص ۴۴، ۵۱ و ۵۴؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۸. گزینه ۲ درست است.

- عبارت اول مربوط به خطای مولر - لایر است.
- عبارت دوم به ادراک پدیده‌های بدون احساس، توهم می‌گویند.
- عبارت سوم درست است.
- عبارت چهارم در اینجا فرد، دچار خطای شناختی شده است نه ادراکی؛ زیرا در نظام شناخت و باور بدنی خود دچار اشکال شده است.

(درس ۳، ص ۸۱ و ۸۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۹. گزینه ۱ درست است.

خصوصیت ذکرشده آرمان، عیب‌جویی و آرمان‌گرایی اوست که بهترین توصیه برای این پیامد تغییر شناختی، این است که دریابد جوامع و افراد آمیزه‌ای از محاسن و معایب هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) توصیه برای مشکل در تصمیم‌گیری روزمره
 - (۳) توصیه برای مشکل احساس منحصر به فرد بودن اغراق‌آمیز
 - (۴) توصیه برای حساسیت نسبت به انتقاد دیگران
- (درس ۲، ص ۱۶؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

- پذیرفتن ویژگی‌های جسمی از جمله قیافه و چهره ← ویژگی جسمی هویت
 - پذیرفتن دختر یا پسر بودن خود ← ویژگی جنسی هویت
 - ایفای نقش جنسیتی برای نشان دادن رفتارهای زنانه یا مردانه ← ویژگی روانی هویت
 - عضویت در گروه‌ها یا انتخاب شغل و پیشرفت ← ویژگی اجتماعی هویت
- (درس ۲، ص ۵۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

وقتی از حواس مختلف برای انجام یک فعالیت یا تکلیف استفاده کنیم، توجه متمرکز ایجاد می‌شود. مانند نواختن تار و همزمان نگاه کردن به نت‌های آن.

در سایر گزینه‌ها دو فعالیت همزمان انجام شده‌اند، اما در گزینه (۲)، از حواس مختلف برای انجام یک فعالیت استفاده شده است.

(درس ۳- ص ۸۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

- به رفتارهای وابسته به آمادگی زیستی، رشد یا پختگی می‌گویند.
 - محمد و فاطمه ناهمسان هستند؛ پس دوتخمکی هستند.
 - بلند شدن از وضعیت نشسته ← ۹ تا ۱۲ ماهگی
 - رشد انسان ← از زمان تشکیل نطفه اتفاق می‌افتد.
- (درس ۲- ص ۴۰، ۴۱، ۴۵ و ۴۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

پیروی از الگوی غذا خوردن دیگران نشان‌دهنده تأثیر یادگیری محیط بر انسان است. سایر گزینه‌ها به تأثیر عوامل وراثتی، رشد و آمادگی زیستی برنامه‌ریزی شده (یا همان وراثت) اشاره دارند.
(درس ۲ - ص ۳۸ و ۴۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

هر سه گزینه ۱ (محبت) و ۲ (ترس) و ۳ (خشم) هیجان‌های ساده هستند. اما گزینه ۴ (عنی احساس گناه، هیجان مرکب است که با بقیه متفاوت است.
(درس ۲ - ص ۴۹؛ سطح دشواری آسان)

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

- تلاش برای چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات ← فرافاصله
- انتخاب براساس هزینه و قابلیت ← پردازش مفهومی
- احتمال دادن و فرضیه‌سازی در صورتی که دوستان ما را دعوت نکند ← فرضیه‌سازی
- توجه‌گزینشی‌تر در نوجوانی باعث می‌شود تا بهتر بتواند با ضرورت‌های تکلیف‌موردنظر سازگار شود.
(درس ۲ - ص ۵۵ و ۵۶؛ سطح دشواری: دشوار)

عربی

۱۰۶. گزینه ۱ درست است.

- «سَمَى» به معنی نامیده است و مضارع مجهول آن «نامیده می‌شود»؛ (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
- «حرکة» مصدر است و نباید به صورت فعلی ترجمه شود؛ (ردّ گزینه ۴)
- در گزینه ۳ «جناحین» به صورت مفرد ترجمه شده است.
(عربی (۲) - ص ۳۲؛ سطح دشواری: آسان)

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

- «يُقَدِّر» یعنی برآورد می‌کند؛ (ردّ گزینه‌های ۱، ۳ و ۴)
- «مِترين» به معنی دو متر است؛ (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴)
- «زَعَانِف» به معنی باله‌های ماهی است؛ (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
(عربی (۲) - درس ۳، ص ۳۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

- «أَعَجَبْتُ» فعل ماضی است و باید به صورت فعل ترجمه شود؛ (ردّ گزینه‌های ۳)
- «متفرجی الملعب» ترکیب اضافی است و نیازی به «در» ما بین خود ندارد؛ (ردّ گزینه‌های ۱، ۴)
- کل + اسم جمع دارای «ال» = همه؛ (ردّ گزینه‌های ۱، ۳، ۴)
(عربی (۲) - درس ۳، ص ۳۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۰۹. گزینه ۴ درست است.

ترجمه کلمه (به ایشان) در این گزینه اضافی و غلط است و نیز «الجاهلان» فاعل جمله است اما در این گزینه ضمیر منفصل «هُم» فاعل، ترجمه شد.
(عربی (۲) - درس ۳، ص ۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) شن‌ها پاهای هرکسی که روی آن‌ها حرکت می‌کند را از شدت گرما می‌سوزاند.
(۲) کسی که به کارهای مومنان اهتمام می‌ورزد خداوند او را با نیکوکاران وارد بهشت می‌کند.
(۳) هر کس قبل از صحبت کردن فکر کند معمولاً از اشتباه سالم می‌ماند.
(عربی (۲) - درس ۳، ترکیبی قواعد و ترجمه؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

- ترکیب هیچ ... نیست = ما مِنْ؛ (رَدّ گزینه‌های ۱ و ۳)
- پرندۀ مفرد و گروه‌ها جمع‌اند؛ (رَدّ گزینه‌های ۲ و ۳)
- (عربی (۲) - درس ۳، ص ۳۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۲. گزینه ۳ درست است.

- مار حیوانی است که روی شکمش راه می‌رود نه پشتش.
- (عربی (۲) - درس ۳، ص ۴۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

مفهوم ابیات:

- (۱) کور دل بودن انسان‌های منکر خداوند
- (۲) تسبیح‌گویی تمامی موجودات عالم خداوند را
- (۳) ارزش و اهمیت تفکر در آفرینش
- (۴) اثر غیرقابل جبران عدم توجه به مخلوقات الهی
- (عربی (۲) - درس ۳، ص ۳۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۴. گزینه ۴ درست است.

- (۱) «لَمْ يَلْتَفِتُوا» درست آن «لَمْ يَلْتَفِتُوا» و «أَسْرَعَ» فعل ماضی که درست آن «أَسْرَعَ»
- (۲) «أَنْ يَمْتَلِئَ» درست آن «أَنْ يَمْتَلِئَ»، «الْمُتَفَرِّجِينَ» درست آن «الْمُتَفَرِّجِينَ»
- (۳) «أَنْ» باید از ادات شرط باشد (إِنْ)، «الْخُسْرَانِ» مصدر است نه اسم مثنی و درست آن «الْخُسْرَانِ»
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی ایراد سایر گزینه‌ها:

- (۲) مجرد ثلاثیّ (۳) للغائبه (۴) مجهول، فعل و نائب؛ الفاعل «حارس»؛ خطا هستند.
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

- در اسلوب شرط دو جمله لازم است و نباید قبل جواب شرط حرف «و» باشد؛ کلمه «من» در این گزینه استفهام است «چه کسی به دانش‌آموزان آموخت و آن‌ها را در یادگیری عربی کمک کرد؟»
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

- در سایر گزینه‌ها جواب شرط جمله اسمیه و دارای «ف» می‌باشد ولی در گزینه (۳) جواب شرط فعل ماضی «أَنْفَذَ» است.
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: آسان)

۱۱۸. گزینه ۴ درست است.

- ادات شرط «من» به معنی «هر کس» بر سر فعل مفرد غائب می‌آید، در گزینه (۴) «تُحِبِّي أَنْ تتجحي» مفرد مؤنث مخاطب است.
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

- هر کس به قرآن عمل کند، پس او رستگار می‌شود (شرط)
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) چه کسی جز معلّم مهربان به تو یاد می‌دهد آنچه را که نمی‌دانی (استفهام)
- (۲) نادان‌ترین مردم کسی است کار بد انجام می‌دهد و توقع خیر دارد (موصول)
- (۴) از مردم چه کسی در راه خدا جهاد می‌کند و خشنودی او را می‌خواهد. (استفهام)
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۲) ترکیب «ما مِنْ ...» به معنی «هیچ ... نیست»
- (۳) حرف «ما» نفی است، «راضی نشدند»
- (۴) ترکیب «ما هُوَ» برای استفهام است «چیست»
- (عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات میانی و نهایی کسوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲۹۶۶

sanjeshserv

ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸ ۴۴ ۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir

اطلاعیه شرکت در

آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)

ویژه دانش آموزان پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم و داوطلبان کنکور سراسری

رشته های شاخه نظری دوره دوم آموزش متوسطه

به اطلاع تمامی مدیران، مشاوران، دبیران گرامی و نیز داوطلبان آزاد و دانش آموزان دوره دوم متوسطه می رساند:

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان سازمان سنجش آموزش کشور با توجه به **تأثیر قطعی**

سوابق تحصیلی در نتیجه کنکور سراسری سال تحصیلی جاری و آمادگی هرچه بهتر دانش آموزان

جهت **حضور در امتحانات مستمر اول و دوم (پایانی نوبت اول و دوم)** نسبت به طراحی و برگزاری

آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی) اقدام نموده است.

از مهم ترین مزایای آزمون آزمایشی شبه نهایی می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات (تشریحی) آزمون شبه نهایی؛ به تفکیک دروس عمومی و اختصاصی

✓ آشنایی و آماده سازی داوطلب با نمونه سؤالات شبه نهایی کشوری

✓ ارزیابی مداوم یاددهی و یادگیری مطالب درسی در پیشرفت تحصیلی دانش آموز؛

* طراحی سؤالات آزمون شبه امتحانات نهایی دروس عمومی و اختصاصی (تشریحی)، بر اساس

ارزشیابی تحصیلی وفق مقررات و ضوابط موجود در وزارت آموزش و پرورش می باشد.

جهت اطلاع از تسهیلات، جزئیات ثبت نام و نحوه برگزاری آزمون به سایت شرکت به نشانی

www.sanjeshserv.ir مراجعه فرمایید.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان

سازمان بنسٹ آموزش کشور